

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci navrhovateľky **EO**, bytom v P, proti odporkyni SP, **Ú**, o výšku starobného dôchodku na odvolanie navrhovateľky, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Sd/429/2005-23 z 30. októbra 2006, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Sd/429/2005-23 z 30. októbra 2006, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X zo 7. decembra 2004, ktorým podľa § 21 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „zák.č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 259 a § 261 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) bol navrhovateľke priznaný starobný dôchodok od 8. januára 2004 v sume 5.815,- Sk mesačne, ktorý jej bol zároveň podľa § 293a ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. zvýšený od 1. februára 2004 na sumu 6.048,- Sk mesačne a podľa § 293a ods. 4 cit. zákona od 1. decembra 2004 zvýšený na sumu 6.254,- Sk mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so závermi odporkyne, ktorá pri rozhodovaní vychádzala zo skutočnosti, že nakoľko celková suma starobného dôchodku navrhovateľky vypočítaná podľa zák.č. 461/2003 Z.z. (5.815,- Sk) je vyššia ako suma starobného dôchodku navrhovateľky vypočítaná podľa zák.č. 100/1988 Zb. (5.396,- Sk), patrí navrhovateľke starobný dôchodok vypočítaný podľa zák.č. 461/2003 Z.z. Krajský súd zdôraznil, že nemohol akceptovať požiadavku navrhovateľky, aby jej bol do rozhodujúceho obdobia na zistenie priemerného mesačného zárobku zaradený aj celý rok 2003, pretože navrhovateľka podmienky nároku na starobný dôchodok splnila v roku 2003 a podľa § 63 ods. 7

zák.č. 461/2003 Z.z. rozhodujúcim obdobím na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku. Čo sa týka hodnotenia doby poberania čiastočného invalidného dôchodku ako náhradnej doby, krajský súd zdôraznil, že takéto hodnotenie zákonné predpisy neumožňujú. Ak zamestnanie trvalo aspoň jeden rok, započíta sa doň v období pred 1. januárom 2001 doba vedenia v evidencii nezamestnaných a v období od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003 doba vyplácania podpory v nezamestnanosti (§ 169 ods. 1 zák.č. 100/1988 Zb. v znení zák.č. 446/200 Zb.). Navrhovateľka bola vedená v evidencii úradu práce ako nezamestnaná od 12. júla 1999 do 30. júna 2002 (pričom podporu v nezamestnanosti poberala od 12. júla 1999 do 11. júla 2000) a vzhľadom na uvedené jej ako obdobie dôchodkového poistenia bola hodnotená doba od 12. júla 1999 do 31. decembra 2000. Krajský súd ďalej uviedol, že nemohol prihliadnuť ani na námietku navrhovateľky, že jej nebola zhodnotená doba zamestnania v II. pracovnej kategórii, v ktorej odpracovala 7 rokov, nakoľko zák.č. 461/2003 Z.z. neupravuje také zohľadnenie zamestnania vykonávaného vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, ako to umožňovali predpisy platné do 31. decembra 2003, podľa ktorých sa zamestnania na účely dôchodkového zabezpečenia zaraďovali do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do 3 pracovných kategórií a dĺžka odpracovanej doby vo zvýhodnenej pracovnej kategórii (I. alebo II.) mala vplyv na výpočet sumy dôchodku. Keďže suma starobného dôchodku navrhovateľky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 aj so zohľadnením doby odpracovanej v II. pracovnej kategórii je nižšia ako suma dôchodku vypočítaného podľa zák.č. 461/2003 Z.z., krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa priznala navrhovateľke správne starobný dôchodok vypočítaný podľa tohto zákona.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Odôvodnila ho v podstate nesúhlasom s výškou priznaného starobného dôchodku a žiadala o prehodnotenie jeho výpočtu podľa zák.č. 100/1988 Zb., zák.č. 463/2003 Z.z. a tiež o prepočet za rok 2004 s platnosťou od 1. januára 2005, ktorý má odpracovaný navyše. Navrhovateľka zdôraznila, že podľa zák.č. 100/1988 Zb. jej bol vypočítaný dôchodok z rokov 1992, 1993, 1994 a 2002, 2003, pričom to sú najslabšie roky zo všetkých, ktoré odpracovala, čo v jej prípade znamenalo akoby odpracovala len 3,75 roka na celý úväzok. Preto sa domáhala možnosti zohľadnenia iných lepších 5 rokov v jej prípade. Tiež uviedla, že po znížení celého invalidného dôchodku na čiastočný (12. júla 1999) nemohla zohnať prácu a jeden rok poberala príspevok od úradu práce (na jej osobnom liste je len pol roka). Prácu si našla až od 1. júla 2002 na pol úväzku (je to akoby odpracovala len štvrt roka na celý úväzok), v roku 2003 odpracovala celý rok tiež na pol úväzku (to je akoby odpracovala len pol roka na celý úväzok) a pritom stále poberala čiastočný invalidný dôchodok (čo tiež nie je na jej osobnom liste alebo sa to nezohľadňuje ani pri výpočte podľa zákona č. 100/1988 Zb.?). Navrhovateľka tiež považovala za nespravodlivé, že za to, že nastúpila do práce od 1. júla 2002, pričom stále poberala čiastočný invalidný dôchodok „si pokazila dôchodok“, lebo keby nenastúpila do práce by mala určite väčší mzdový bod, pretože do výpočtu by bol vzatý aj rok 1985. Záverom odvolania poukázala na skutočnosť, že nemôže žiadať od odporkyne prepočet dôchodku za odpracovaný jeden rok navyše (2004), lebo jej spis je stále na súde, pričom vyslovila zároveň obavy z možného premlčania tohto jej nároku,

ktorý si v rámci odvolania zároveň aj uplatnila s tým, že pripojila aj evidenčný list dôchodkového poistenia.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody uvádzané navrhovateľkou nepovažuje za opodstatnené. Preto navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. K námietke navrhovateľky ohľadne zvýšenia dôchodku za odpracovaný rok 2004 uviedla, že na základe odvolania a pripojeného evidenčného listu dôchodkového poistenia bude zahájené konanie o zvýšenie dôchodku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech.

Z podkladov dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka podmienky nároku na starobný dôchodok splnila 8. decembra 2003.

Podľa § 63 ods. 7 zák.č. 461/2003 Z.z. rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1994, ak tento zákon neustanovuje inak.

S poukazom na cit. zákonné ustanovenie treba konštatovať, že požiadavka navrhovateľky, týkajúca sa zahrnutia roku 2003 do rozhodujúceho obdobia, bola v rozpore so zákonom, ktorý takýto postup neumožňuje.

Suma starobného dôchodku navrhovateľky bola určená podľa § 66 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. ako súčin priemerného osobného mzdového bodu obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

Priemerný osobný mzdový bod je určený ako podiel úhrnu osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vyjadreného v rokoch. Z podkladov dávkového spisu je zrejmé, že navrhovateľka v rozhodujúcom období kalendárnych rokov 1994 až 2002 určenom podľa § 63 ods. 7 zák.č. 461/2003 Z.z. nezískala aspoň 10 rokov, v ktorých by mala vymeriavací základ. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo potrebné pri určovaní rozhodujúceho obdobia zachovať zákonný postup v zmysle § 63 ods. 8 cit. zákona a rozhodujúce obdobie postupne rozšíriť pred 1. januárom 1994 tak, aby v ňom bolo 10 kalendárnych rokov, v ktorých navrhovateľka mala vymeriavací základ. V posudzovanej veci tento postup mal za následok rozšírenie rozhodujúceho obdobia na roky 1986 až 2002.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku u navrhovateľky postupovala zo správne vymedzeného rozhodujúceho obdobia.

Podľa § 274 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa ods. 2 cit. zák. ustanovenia, suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

V posudzovanej veci odporkyňa pre účely dávkového konania vypočítala výšku starobného dôchodku navrhovateľky aj podľa zák.č. 100/1988 Zb., podľa ktorého predstavoval sumu 5.396,- Sk, v ktorej bola zohľadnená aj doba zamestnania navrhovateľky v II. pracovnej kategórii (výška dôchodku je 63,5% priemerného mesačného zárobku). Z dôvodu, že starobný dôchodok vypočítaný podľa zák.č. 461/2003 Z.z. predstavoval u navrhovateľky sumu 5.815,- Sk mesačne, ktorá bola vyššia ako suma vypočítaná podľa zákona č. 100/1988 Zb., odporkyňa správne rozhodla, keď navrhovateľke priznala dôchodok v uvedenej výške.

Odvolací súd sa preto ohľadne námietok navrhovateľky v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu - vrátane stanoviska o nemožnosti hodnotenia doby poberania čiastočného invalidného dôchodku, ako náhradnej doby - uvedenými v odôvodnení rozsudku. Na uvedenom závere nič nemení ani obsah podaného odvolania, pretože neobsahuje také nové tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli niečo zmeniť na skutkových zisteniach a záveroch krajského súdu.

Za tohto stavu vo veci odvolací súd ako napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná a odporkyňa v ňom trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 31. januára 2008

**Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová